

paa den anden Side den kongelige Udnævnelse ikke kunde forandre hans Natur og gjøre ham til et andet Menneske. Ja, begge disse Sætninger vedkjender jeg mig den Dag idag, og jeg er altsaa ikke her i nogensomhelst Uovereensstemmelse med min tidligere Anskuelse. Men her er jo overhovedet slet ikke Tale om kongelig Udnævnelse, her er kun Tale om, at Menigheden skal træffe et Valg, som Kongen skal stadfæste, og dette er noget ganske Andet end kongelig Udnævnelse; disse to Ting maa man virkelig ikke sammenblende.

Da jeg har Ordet, skal jeg blot endnu tilføje en lille Bemærkning. Jeg yttrede igaar, at det Bedste er det Godes Fjende, eller saa omtrent. Jeg brugte dette Udtryk, fordi jeg meente kortelig at kunne tilkjendegive, hvad jeg vilde udtale. Jeg veed ikke, hvem der først har brugt dette Udtryk, og dette er ogsaa ligegyldigt; thi er Sætningen sand og rigtig, og kan den udtrykke min Mening bedre end en lang Sætning, saa bruger jeg den. Jeg har altsaa ingen Anledning her til at gjentage min Fremstilling af min Opfattelse af Sagen igaar, og jeg havde derfor heller ikke villet tage Ordet idag, naar man ikke paa denne „forbausende“ Maade — jeg skal ogsaa bruge dette Udtryk, siden det er blevet brugt — har villet fremdrage, at jeg skulde være i Modsigelse med mig selv, og det netop fra de Herrers Side, som ere i Modsigelse med sig selv. Dette Lovforslag vilde jeg ikke have været med til at indbringe; skulde jeg have indbragt noget, vilde det være blevet det tidligere, der for mig er langt mere tilfredsstillende end dette. Jeg mener, at en af de største Feil ved det foreliggende Forslag er, at en Menighed for at faae den her omhandlede Frihed, skal bygge sig en ny Kirke og overhovedet have Udgifter derved, men jeg skal dog ikke nægte Lovforslaget min Stemme, saafremt det faaer den Egenstabs, som jeg absolut maa fordrø for det, navnlig fordi jeg dog maa holde for, at der dog maa være en Forbindelse imellem disse udsøndrede Menigheder og den danske Folkekirke, og at de ikke maae staae aldeles frie, naar de skulle kunne siges at være Bestanddele af denne, — den Egenstabs nemlig, at den Valgte faaer kongelig Stadfæstelse.

Jeg skal saaledes gjerne stemme for Lovforslaget; men paa den anden Side vil jeg sige, at det ikke vil koste mig den fjerneste Overvindelse at stemme imod det, hvis de Herrere, der have indbragt Forslaget, skulde blive enige om at sige: Hellere end at tage Loven med denne Bestemmelse om kongelig Stadfæstelse, ville vi ingen Lov have.

Ordføreren: Med Hensyn til Fleertallets Endringsforslag om kongelig Stadfæstelse finder jeg det usornødent at sige Noget til, hvad der igaar og idag er blevet fremsført til Fordeel for samme, navnlig fordi Forhandlingerne derom have været i den Grad omfattende og udtømmende, at de efter min Formening ere komne til at gaae langt ud over den Grændse, indenfor hvilken man kunde været fristet til at følge de Betragtninger, der have gjort sig gjældende. Derimod skal jeg tillade mig et Par Bemærkninger angaaende det af det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgtreds (Carlsen) stillede Endringsforslag, som gaaer ud paa at aabne Udgang til, at theologiske Candidater kunne blive ordinerede for at indtræde i den i Lovforslaget omhandlede præstelige Stilling. Den ærede Rigsdagsmand bemærkede, at det kun var en formel Hindring, som jeg havde opstillet herfor, at der kun var en formel Forskjel mellem hans Opfattelse og min. Dette er ikke rigtigt, det er ikke noget Formelt, det er noget høist Reelt, og dette Reelle er den i den danske Folkekirke gjældende Lovgivning, ifølge hvilken Ingen kan ordineres til et geistligt Embede, medmindre han i Forveien er bleven kaldet dertil; en saaledes bestaaende Lov er ikke nogen formel men en reel Hindring. Jeg meente, at det ikke vilde gaae an at have denne indgribende Bestemmelse ved at lade et Stykke deraf blive omhandlet i denne Lov, og jeg holder fast derved. Vel meente den ærede Rigsdagsmand, og han sagde det i fuldt Alvor, at jeg vilde være istand til meget hurtigt at rydde denne, altsaa reelle, Hindring tilside. Jeg vil indrømme, at gjaldt det kun om at skrive et Forslag, hvorved man borttog Bestemmelsen i den danske Folkekirke om Nødvendigheden af, at Kaldelsen gaaer forud for Ordinationen, ja saa skulde jeg nok kunne